

FÖRSLAG TILL NY FSC-STANDARD FÖR SKOGSBRUK I SVERIGE

ORGANISATION: SKYDDA SKOGEN

Hänvisning Kriterium, indikator, riktlinjer, vägledning, definition, ämne eller generella kommentarer	Kommentar Beskrivning/motivering och/eller förslag till ändring (tillägg, modifiering, strykning)
Princip 1: Lagefterlevnad. Certifikatsinnehavaren ska följa alla tillämpliga lagar, förordningar och nationellt ratificerade internationella avtal, konventioner och överenskommelser.	Det behövs en referens till lagar, förordningar, internationella avtal, konventioner och överenskommelser. Skogsstyrelsens utvärdering av svenskt skogsbruk bedömde att 37 procent av alla avverkningar (2010) inte levde upp till miljöhänsynskraven i Skogsvårdslagen §30 ¹ (sedan 2012 har utvärderingssystemet ändrats vilket gör att resultaten inte längre kan jämföras trots att skogsbrukets miljöhänsyn fortfarande har stora brister). Detta innebär att de certifierade bolagen även bryter mot Princip 1 i FSC standarden.
2.5 Certifikatsinnehavaren ska visa att den som utför arbetet får den kompetensutveckling och handledning som krävs för att kunna följa förvaltningsplanen samt genomföra sina arbetsuppgifter på ett säkert och effektivt sätt. Riktlinjer 2.5.1 e) Har för ändamålet lämplig natur-	Det måste vara krav på artkunskap (signalarter och rödlistade arter) vid naturvärdesbedömning. Artkunskap måste ingå i SYN-kursen. Det är också viktigt att den som utför naturvårdsbedömningen tillämpar försiktighetsprincipen. Man bör också se till att en skogsbiologiskt kunnig inventerare först gör en naturvärdesbedömning innan en avverkningsplanerare går in och planerar avverkning med tillhörande miljöhänsyn. Om planeraren gör naturvärdesbedömning i samma stund som hen planerar avverkningen finns stora risker att naturvärdesbedömningen blir lidande och satt i andra hand när den egentligen borde vara satt i första rummet så att skyddsvärda skogar inte avverkas i FSC:s namn. Kompetensen förnyas ÅRLIGEN genom te SYN-kursen miljöhänsyn/kultur- och miljövård: förnyelse.

¹ <http://www.mynewsdesk.com/se/pressreleases/gemensamma-insatser-kraevs-foer-bra-miljoehaensyn-614629>

FÖRSLAG TILL NY FSC-STANDARD FÖR SKOGSBRUK I SVERIGE - KOMMENTARSMALL

Hänvisning	Kommentar
<p>och kulturmiljövårdskompetens i enlighet med SYN eller motsvarande. Kompetensen förnyas minst var femte år genom t.ex. SYN-kursen miljöhänsyn/kultur- och miljövård: förnyelse.</p> <p>Riktlinjer 6.2.1 och 6.2.2: För att åstadkomma god samstämmighet och ett tillförlitligt resultat, behöver metoden vara väl strukturerad och utprovad samt ha ändamålsenliga tillämpningsinstruktioner. Skogsstyrelsen eller andra experter med motsvarande kompetens ska regelbundet konsulteras så att de som utför naturvärdesbedömningar kalibreras i identifiering av höga naturvärden, inklusive nyckelbiotoper. Utbildning anpassas utifrån svårigheter att identifiera svårbedömda naturvärden för berörda delar av markinnehavet.</p>	

FÖRSLAG TILL NY FSC-STANDARD FÖR SKOGSBRUK I SVERIGE - KOMMENTARSMALL

Hänvisning	Kommentar
Riktlinjer 4.5.3 Inom rimlig tid, normalt minst två veckor innan beslutad åtgärd påbörjas, ges information om planerad åtgärd exempelvis genom: ...	Två veckor är en för kort tid för olika intressenter att kunna reagera på informationen. Förläng tiden till minst tre veckor.
4.7 Certifikatsinnehavaren ska i samverkan med lokalsamhällena identifiera platser som är av särskild kulturell, ekologisk, ekonomisk, religiös och spirituellt betydelse och som dessa lokalsamhällen har lagliga eller hävdvunna rättigheter till. Dessa platser ska erkännas av certifikatsinnehavaren, och dess skötsel och/eller skydd ska fastställas i samverkan med dessa lokalsamhällen. Detta kriterium är inte tillämpligt i Sverige.	Av vilken anledning anser Svenska FSC att detta kriterium inte är tillämpligt i Sverige? Platser med särskild kulturell, ekologisk, ekonomisk, religiös eller spirituellt betydelse finns i lokalsamhällen i Sverige, exempelvis i samebyar, kulturlämningsområden, platser där småskaliga verksamheter/småskaligt bruk bedrivs, ekobyar, skolmiljöer m.fl, och av den anledningen ska dessa platser erkännas av certifikatsinnehavaren och dess skötsel och/eller skydd fastställas i samverkan med det berörda lokalsamhället. Detta kriterium ska inte utelämnas.
4.8 Certifikatsinnehavaren ska upprätthålla lokalsamhällenas rätt att skydda och använda sin traditionella kunskap och kompensera lokalsamhällena	Även detta kriterium ska inkluderas i den svenska FSC-standard. Detta kan exempelvis gälla samer och deras traditionella kunskaper om rennäring och betesmarker, turistverksamhet (som bedrivs under lång tid och där traditionell kunskap används av den som driver verksamheten) eller privatpersoners/yrkesverksammas kunskap om insamling av exempelvis ätbara och medicinalväxter från skogen.

FÖRSLAG TILL NY FSC-STANDARD FÖR SKOGSBRUK I SVERIGE - KOMMENTARSMALL

Hänvisning	Kommentar
<p>för nyttjande av sådan kunskap och deras immateriella rättigheter. Ett bindande avtal för sådant nyttjande ska i enlighet med kriterium 3.3 ingås mellan certifikatsinnehavaren och lokalsamhällena genom på förhand givet, fritt och upplyst samtycke innan nyttjandet sker. Avtalet ska inbegripa skydd av immateriella rättigheter. Detta kriterium är inte tillämpligt i Sverige.</p>	
<p>5.3 Certifikatsinnehavaren ska visa att brukandets positiva och negativa externa påverkan behandlas i förvaltningsplanen.</p>	<p>Svenska FSC:s styrelse anser att detta kriterium inte bidrar till ett ansvarsfullt skogsbruk, utan innebär ökat arbete för certifikatsinnehavarna med mycket liten effekt i skogen. I FAQ står att kriterier bestäms internationellt och inte kan ändras.² Det är dessutom viktigt att negativ extern påverkan behandlas i förvaltningsplanen eftersom miljökonsekvensbeskrivningar inte behöver göras för skogsbruk (något som egentligen borde vara ett krav på för en sådan miljöpåverkande verksamhet).</p>
<p>PRINCIP 6: MILJÖVÄRDEN OCH MILJÖPÅVERKAN Certifikatsinnehavaren ska upprätthålla, bevara och/eller återställa skogsbruksenhetens</p>	<p>Enligt FSC:s "International Generic Indicators" (FSC-STD-60-004 V1-0 EN)³ lyder originaltexten: "The Organization shall maintain, conserve and/or restore ecosystem services and environmental values of the Management Unit, and shall avoid, repair or mitigate negative environmental impacts." "Repair" innebär att man lagar eller underhåller något som gått sönder eller blivit sämre. "Åtgärda" har inte riktigt samma betydelse. "Återställa" eller "reparera" vore mer korrekt i den svenska översättningen.</p>

² <https://se.fsc.org/preview.faq-konsultation-om-fsc-standarder-fr-skogsbruk-i-sverige.a-1115.pdf>

³ <https://ic.fsc.org/file-download.international-generic-indicators.a-446.pdf>

FÖRSLAG TILL NY FSC-STANDARD FÖR SKOGSBRUK I SVERIGE - KOMMENTARSMALL

Hänvisning	Kommentar
<p>ekosystemtjänster och miljövärden och ska undvika, minska eller åtgärda negativ miljöpåverkan.</p> <p>6.3 Certifikatsinnehavaren ska identifiera och genomföra funktionella åtgärder för att förhindra att brukandet får negativa effekter på miljövärdena, samt minska och åtgärda dessa i förhållande till effekternas skala, intensitet och risk.</p>	<p>Ordet "åtgärda" förekommer även i 6.3 och bör även här ändras till "återställa".</p>
<p>6.4 Certifikatsinnehavaren ska skydda sällsynta arter och hotade arter samt deras livsmiljöer inom skogsbruksenheten. Det ska ske genom funktionella skyddszoner, naturvårdsavsättningar och genom att skapa konnektivitet och/eller genom andra åtgärder som gynnar dessa arters överlevnad och livskraft.</p>	<p>Enligt FSC:s "International Generic Indicators" (FSC-STD-60-004 V1-0 EN): "The Organization shall protect rare species and threatened species and their habitats in the Management Unit through conservation zones, protection areas, connectivity and/or (where necessary) other direct measures for their survival and viability."</p> <p>Texten i FSC:s "International Generic Indicators" är starkare än den svenska översättningen - i den svenska versionen ska man bara "gynna" överlevnad och livskraft, medan den engelska kan tolkas som att man ska se till att de faktiskt överlever. Korrekt översättning på svenska är följande: "... genom andra DIREKTA åtgärder FÖR dessa arters överlevnad och livskraft."</p>

FÖRSLAG TILL NY FSC-STANDARD FÖR SKOGSBRUK I SVERIGE - KOMMENTARSMALL

Hänvisning	Kommentar
6.4.6 Vid avverkning under häckningstid tas hänsyn till viktiga häckningsbiotoper för fåglar.	Avverkning FÖRBJUDS under häckningstid. En sådan reglering finns med i svensk lag; enligt Artskyddsförordningen 4§ är det förbjudet att skada eller störa fåglarna under deras parnings- och uppfödningstid. ⁴
6.4.1 a-b) Följande biotoper undantas från alla skogsbruksåtgärder, förutom åtgärder påkallade för att bevara eller främja biotopens naturliga eller hävdbevingade biologiska mångfald: a) Utpräglat olikåldriga och skiktade naturskogar med riklig förekomst av gamla/grova träd och rikligt med grövre död ved i olika nedbrytningsstadier, b) Nyckelbiotoper enligt Skogsstyrelsens definition och metod (1995)	<p>Vad menas med en riklig förekomst av gamla/grova träd och rikligt med grövre död ved? Hur många träd och hur mycket död ved bör förekomma? Tydliggör detta. Beskrivningen är för tillfället för otydlig och kan misstolkas eftersom den lämnar utrymme för subjektiva tolkningar. Dessutom torde de skogar som når upp till beskrivningen ha nyckelbiotopskvalité och redan omfattas av kriterium 6.4.1 b).</p> <p>6.4.1 a bör också skrivas om så att den harmoniserar med naturvärdesinventering enligt Svensk Inventeringsstandard (SIS) som används av alla miljökonsultföretag som jobbar med MKB inventeringar.⁵</p> <p>Dessutom måste skogsnaturtyper utpekade i EU:s art- och habitatdirektiv och som saknar gynnsam bevarandestatus undantas från alla skogsbruksåtgärder liksom skogsnaturtyper utpekade som <u>biotopskyddsmiljöer</u> i miljöbalken. Skogar som klassats som <u>höga naturvärden</u> (i kommunala/länsstyrelse/konsultinventeringar) och/eller naturskog behöver också bevaras för att uppnå Sveriges miljömål och undantas från alla skogsbruksåtgärder. Även skogsbruksåtgärder inom strandskyddsområde bör vara förbjudna. Detta då dessa oftast missgynnar strandskyddets syfte.</p> <p>Det behövs också särskilt utformad hänsyn intill naturreservat, biotopskydd och nyckelbiotoper vilket borde kunna regleras i standarden.</p>
6.5.1 Ett urval av den produktiva skogsmarksarealen avsätts och undantas från andra åtgärder än skötsel för att	<p>Enligt FSC:s "International Generic Indicators" (FSC-STD-60-004 V1-0 EN):</p> <p>"The Conservation Area Network shall be large enough to allow natural processes to take place in the absence of any direct human interference. Since 2011, the FSC Policy and Standards Committee, on behalf of the FSC Board of Directors, have consistently applied a minimum threshold of 10% of the Management Unit to all FSC National Standards through the national standards</p>

⁴ <http://www.notisum.se/rnp/sls/lag/20070845.htm>

⁵ <https://www.sis.se/produkter/naturvetenskap-och-tillampad-vetenskap/biologi-botanik-zoologi/ss1990002014/>

FÖRSLAG TILL NY FSC-STANDARD FÖR SKOGSBRUK I SVERIGE - KOMMENTARSMALL

Hänvisning	Kommentar
<p>bevara och främja områdets naturliga eller hävdbetingade biologiska mångfald. Urvalet av områden:</p> <p>a) omfattar minst 5 % av den produktiva skogsmarksarealen,</p>	<p>approval process.”</p> <p>Ändra till följande:</p> <p>“a) omfattar minst 10 % av den produktiva skogsmarksarealen,”</p> <p>Enligt forskning riskerar många arter minska i antal om mindre än 20 % ursprunglig miljö finns tillgänglig i ett landskapsperspektiv.^{6,7} Detta är vad som krävs för att nå ambitionsnivån "livskraftiga populationer" på landskapsnivå. Idag är ca 5 % av den svenska produktiva skogsmarken i Sverige formellt skyddad⁸ medan över 90 % har påverkats av skogsbruk. Över 1 800 skogslevande växt- och djurarter är nära hotade eller hotade på grund av det intensiva skogsbruk som bedrivs.⁹</p> <p>Ska man nå ambitionsnivån att upprätthålla naturliga processer krävs troligtvis mer än 20 % avsatt mark i fragmenterade industrilandskap. Det är förmodligen bara i fjällreservaten och i ryska intakta skogar som det är möjligt att upprätta naturliga processer och störningsdynamik.¹⁰</p> <p>Med andra ord räcker inte dagens formella skydd i Sverige tillsammans med de 5 % som frivilligt undantas via FSC, minst 10 procent borde undantas av FSC-certifierade bolag, och mer skogsmark måste få formellt skydd.</p>
<p>Riktlinjer 6.5.1: Exempel på områden som kan medräknas som frivillig avsättning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • den del av markinnehavet som är formellt skyddat 	<p>Stryk dessa riktlinjer. Dubbelräkning av frivilliga avsättningar och mark som formellt skyddats bör ej tillåtas. Formellt skyddad mark (naturreservat, biotopskydd) ska inte kunna medräknas som frivilligt avsatt mark, även om ersättning inte utgått (utbetalats) för hela det formella skyddet. Det samma gäller naturvårdsavtal oavsett hur länge avtalet löper.</p> <p>Det är positivt att gynna, skapa och restaurera våtmarker men dessa ska inte kunna inkluderas i frivilliga avsättningar såvida de inte innefattar produktiv skogsmark. Ändra till följande: ”skapade/restaurerade skogliga våtmarker som består av produktiv skogsmark”.</p>

⁶ Hanski, I. (2016). Messages from Island: A Global Biodiversity Tour. The University of Chicago, 272 s.

⁷ Skydda Skogen (2010). 170 forskare kräver att gammelskogen ska skyddas;

http://www.skyddaskogen.se/dokument/pm_skydda_skogen_upprop_10_mars_2010.pdf

⁸ Naturvårdsverket & Skogsstyrelsen (2017). Värdefulla skogar; <https://www.naturvardsverket.se/upload/miljoarbete-i-samhallet/miljoarbete-i-sverige/regeringsuppdrag/2017/vardefulla-skogar-redovisning-av-regeringsuppdrag-2-170130.pdf>

⁹ Larsson, A. (2011). Tillståndet i skogen – rödlistade arter i ett nordiskt perspektiv (only in Swedish). Report 9. Swedish Species Information Center SLU, Uppsala: https://www.artdatabanken.se/globalassets/ew/subw/artd/2.-var-verksamhet/publikationer/6.tillstandet-i-skogen/rapport_tillstandet_skogen.pdf

¹⁰ Hanski, I. (2016). Messages from Island: A Global Biodiversity Tour. The University of Chicago, 272 s.

FÖRSLAG TILL NY FSC-STANDARD FÖR SKOGSBRUK I SVERIGE - KOMMENTARSMALL

Hänvisning	Kommentar
<p>(naturreservat, biotopskydd) efter avräkning motsvarande den andel som ersättning utgått för,</p> <ul style="list-style-type: none"> • naturvårdsavtal där avtalet löper längre än 25 år, om inte kortare avtal kan motiveras av naturvårdsskäl, • skapade/restaurerade skogliga våtmarker, 	
<p>Riktlinjer 6.5.1: Vid formellt skydd av tidigare frivilligt avsatt skogsmark ska nya områden avsättas där detta krävs för att nå upp till 5 % avsättning. Markägaren får dock räkna in den andel formellt skydd på tidigare frivilligt avsatt mark som överstiger 1 % av markinnehavet.</p>	<p>Markägaren får INTE räkna in den andel formellt skydd på tidigare frivilligt avsatt mark som överstiger 1 % av markinnehavet. Formellt skyddad skog på tidigare frivilligt avsatt mark ska inte inkluderas i 5 %-målet då ersättning utgått för detta skydd.</p>

FÖRSLAG TILL NY FSC-STANDARD FÖR SKOGSBRUK I SVERIGE - KOMMENTARSMALL

Hänvisning	Kommentar
<p>Riktlinjer 6.5.1: Ett alternativ till att avsätta mark med rena naturvårdsmål vid formellt skydd av tidigare frivilligt avsatt skogsmark är att på lämpliga marker använda alternativa metoder som kombinerar produktions- och naturvårdsmål. Arealkravet ska då sättas i relation till omfattningen av naturvårdsmålet. En anpassning med 25 % naturvårdsmål räknas exempelvis areellt som fyra</p>	<p>Stryk detta alternativ. Detta är ett mycket farligt förslag. Rena naturvårdsmål ska inte kombineras med produktionsmål eftersom naturvårdsnyttan blir subjektiv. Det finns inget utrymme för mer fragmentering av naturskogar eller kontinuitetsskogar i Sverige. Det finns redan idag mindre skogar med höga naturvärden än vad forskare menar är miniminivå för skydd på landskapsnivå och nationell nivå (20 %).^{11,12,13,14,15} Då bör verkligen inte FSC skapa verktyg för att avverka och skapa mer fragmentering. I princip skulle detta alternativ betyda att man kan bruka skogsmark med förstärkt och fragmenterad hänsyn, istället för att göra funktionella avsättningar. Ingen hänsyn tas heller till studier om negativa kanteffekter, om funktionalitet eller det faktum att det är lättare att göra ekologiskt funktionella avvägningar om man inte blandar ihop naturvård och skogsbruk på samma areal.¹⁶ Risken är överhängande att de ytor som sparas i en brukad areal är ekonomiska prioriteringar, snarare än ekologiska. Detta kan leda till att exempelvis fragmenterade surdråg, hållmarker och tekniska impediment avsätts i en avverkningsstrakt, och att markägaren inte behöver göra riktiga avsättningar som bygger på naturvärden. Här smygs generell hänsyn in i begreppet frivilliga avsättningar vilket i praktiken kan användas för att avverka en stor del av alla naturskogar i ett område och spara lite extra "hänsyn" på hyggena.</p> <p>Det är av stor vikt att ALLA skogar med betydelse för naturvärden behöver bevaras långsiktigt och inte brukas för att Sverige ska kunna leva upp till sina nationella och internationella miljömål (17-20 % skyddad produktiv skogsmark).^{17,18,19,20}</p>

¹¹ Larsson, A. (2011). *Tillståndet i skogen – rödlistade arter i ett nordiskt perspektiv* (only in Swedish). Report 9. Swedish Species Information Center SLU, Uppsala: https://www.artdatabanken.se/globalassets/ew/subw/artd/2.-var-verksamhet/publikationer/6.tillstandet-i-skogen/rapport_tillstandet_skogen.pdf

¹² Hanski, I. & Walsh, M. (2004). *How Much, How to? – Practical tools for forest conservation*. Helsinki: BirdLife European Forest Task Force; http://www.ccmss.org.mx/descargas/How_much_how_to.pdf

¹³ Protect the Forest (2010). *Scientists call for action: Protect Sweden's Old-Growth Forests*; <http://www.skyddaskogen.se/en/211-english-category/actual/2684-scientists-call-for-action-protect-swedens-old-growth-forests>

¹⁴ Hanski, I. (2011). *Habitat Loss, the Dynamics of Biodiversity and a Perspective on Conservation*. *Ambio*. 2011 May; 40(3): 248–255; <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3357798/>

¹⁵ Hanski, I. (2016). *Messages from Island: A Global Biodiversity Tour*. The University of Chicago, 272 p.

¹⁶ Jönsson, M., Ruete, A., Kellner, O., Gunnarsson, U. & Snäll, T. (2016). Will forest conservation areas protect functionally important diversity of fungi and lichens over time? *Biodiversity and Conservation* 26 (11): 2547-2567; <https://link.springer.com/article/10.1007/s10531-015-1035-0>

¹⁷ Naturvårdsverket (2018). Skydd av landområden, sötvattensområden och marina områden att upprätta naturliga processer och störningsdynamik; <https://www.miljomal.se/sv/etappmalen/Biologisk-mangfald/skydd-av-landomraden/>

¹⁸ Naturvårdsverket (2018). *Levande skogar*; <https://www.miljomal.se/Miljomalen/12-Levande-skogar/Nas-malet/au2018/>

¹⁹ Naturvårdsverket (2018). Ett rikt växt- och djurliv. <https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Sveriges-miljomal/Miljokvalitetsmalen/Ett-rikt-vaxt--och-djurliv/>

²⁰ Convention on Biological Diversity (besökt 2018). *Aichi Biodiversity Targets*; <https://www.cbd.int/sp/targets/#GoalC>

FÖRSLAG TILL NY FSC-STANDARD FÖR SKOGSBRUK I SVERIGE - KOMMENTARSMALL

Hänvisning	Kommentar
till ett, d.v.s. krav på 10 ha nya naturvårdsavsättningar kan bytas mot 40 ha med kombinerade mål.	
6.5.2 Minst 5 % av den produktiva skogsmarksarealen sköts med fokus på att långsiktigt bevara och utveckla naturvärden och/eller sociala värden. Följande kan ingå enskilt eller i kombination: c) områden som långsiktigt sköts med kontinuitetsskogsbruk eller luckhuggning med naturlig förnyring,	<p>Enligt FSC:s "International Generic Indicators" (FSC-STD-60-004 V1-0 EN)²¹ för indikator 6.5.5:</p> <p>"Representative Sample Areas in combination with other components of the conservation areas network comprise a minimum 10% area of the Management Unit."</p> <p>Definition av "Conservation Areas Network":</p> <p>"Those portions of the Management Unit for which conservation is the primary and, in some circumstances, exclusive objective; such areas include representative sample areas, conservation zones, protection areas, connectivity areas and High Conservation Value Areas."</p> <p>Ingenstans i princip 6.5 eller dess kriterier eller indikatorer i FSC:s "International Generic Indicators" nämns att skogen ska skötas med kontinuitetsskogsbruk; skogen ska istället skyddas eller återställas till mer naturliga förhållanden.</p> <p>Det måste därför tydligt framgå i FSC-standarderna att arealen som ska brukas enligt förslaget inte får bestå av skogar med naturvärden och höga naturvärden i form av rik biologisk mångfald av signalarter och rödlistade arter. Generellt innebär ett uttag</p>

²¹ <https://ic.fsc.org/file-download.international-generic-indicators.a-446.pdf>

FÖRSLAG TILL NY FSC-STANDARD FÖR SKOGSBRUK I SVERIGE - KOMMENTARSMALL

Hänvisning	Kommentar
	<p>av virke en minskning av mängden död ved och äldre träd och alltså en minskning av naturvärdena. Även extensiva plockhuggningar för länge sedan har fortfarande negativ effekt för arter knutna till grov död ved och gamla träd.^{22,23,24} En hög andel av biomassan måste bestå av död ved för att upprätthålla många arter. I princip är en hög nivå av grov död ved bara möjlig att upprätthålla eller återskapa i orörda naturskogar, eller skogar utan kontinuerligt uttag av mycket trädstammar.²⁵ Skogsstyrelsen menar att underröjning och gallring sänker värdena på nyckelbiotoper. Detta gäller förstås vid upprepade huggningar i skogar med naturvärden.²⁶ Mellanskog satte detta i system och kallar det för "bakvänd naturvårdsgallring".²⁷</p> <p>Om det inte definieras var urvalet av dessa 5 % ska göras, riskerar skyddsvärda skogar som hamnar utanför 5 %-målet för frivilliga avsättningar (som borde vara 10 % enligt "International Generic Indicators", FSC-STD-60-004 V1-0 EN, eller egentligen 20 procent, som forskare bedömt), att plockhuggas, med effekten att dessa områden kommer att huggas sönder och få stickvägar dragna genom sig, eller fragmenteras genom så kallad "mosaikhyggen", det vill säga kalhyggen med hyggeshänsyn här och var.</p> <p>Områden med höga naturvärden ska för övrigt bevaras inom indikator 6.4.1 och princip 9.</p> <p>FSC-standarderna bör i övrigt rekommendera att all certifierad produktiv skogsmark utan naturvärden (produktionsbestånd) sköts med kontinuitetsskogsbruk eller luckhuggning med naturlig förnygring men med lämnad hänsyn i form av trädgrupper som får bli dungar av överståndare i framtiden samt kantzoner kring vattendrag och sjöar för att bibehålla fuktiga mikroklimat. Idag baseras FSC-standarderna i första hand på förnygringsavverkning som är en destruktiv skogsbruksmetod med starkt negativa konsekvenser för biologisk mångfald, ekosystemtjänster, vatten och klimat. Det är dock viktigt att områden med höga naturvärden inte brukas med kontinuitetsmetoder eftersom detta inte utvecklar deras naturvärden. Det finns idag för liten areal med skogar med höga</p>

²² Bader, P., Jansson, S. & Jonsson, B.G. (1995). Wood-inhabiting fungi and substratum decline in selectively logged boreal spruce forests, *Biological Conservation* 72: 355-362;
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S000632079400029P>

²³ Økland, B., Bakke, A., Hågvar, S. & Kvamme, T. (1996). What factors influence the diversity of saproxylic beetles? A multiscaled study from a spruce forest in southern Norway; <https://link.springer.com/article/10.1007/BF00056293>. *Biodiversity & Conservation* 5 (1): 75-100; <https://link.springer.com/article/10.1007/BF00056293>

²⁴ Penttilä, R., Siitonen, J. & Kuusinen, M. (2004). Polypore diversity in managed and old-growth boreal *Picea abies* forests in southern Finland. *Biological Conservation* 117: 271-283;
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0006320703004889>

²⁵ Ranius, T. & Fahrig, L. (2006) Targets for maintenance of dead wood for biodiversity conservation based on extinction thresholds, *Scandinavian Journal of Forest Research*, 21:3, 201-208;
<http://dx.doi.org/10.1080/02827580600688269>

²⁶ <https://www.skogsstyrelsen.se/globalassets/miljo-och-klimat/handbok-nyckelbiotoper.pdf>

²⁷ <https://www.skogen.se/nyheter/bakvand-naturvardsgallring>

FÖRSLAG TILL NY FSC-STANDARD FÖR SKOGSBRUK I SVERIGE - KOMMENTARSMALL

Hänvisning	Kommentar
	naturvärden för att nå miljömålen. Vad som behövs är mer skydd och avsättningar och restaurering, inte virkesuttag i våra relativt få skyddsvärda skogar.
6.6.2 Vid föryngringsavverkning lämnas i genomsnitt minst 10 träd per hektar på den avverkade ytan.	Att vid föryngringsavverkning i genomsnitt lämna minst 10 träd per hektar på den avverkade ytan är inte tillräckligt. En studie från 2001 anger över 50 kvarvarande träd per hektar för att inte påverka vegetationen (speciellt sena successioner) lika negativt som vid kalhuggning. ²⁸ Positiva effekter på artrikedomen ökar med andelen kvarlämnade träd efter avverkning. ²⁹ Vid föryngringsavverkning lämnas i genomsnitt minst 50 träd per hektar på den avverkade ytan.
Riktlinjer 6.6.3: Träden ställs så att hyggesintrycket bryts. Träden kan lämnas som enstaka stormfasta, grövre träd, eller i mindre trädgrupper. På avverkningsytor större än 4 ha söder om Limes Norrlandicus eller på avverkningsytor större än 10 ha norr om Limes Norrlandicus, ska sträckan från varje punkt i avverkningsytan till närmaste hänsynsobjekt eller hyggeskant inte överskrida 70 m.	En sträcka upp till 70 m mellan varje punkt i avverkningsytan till närmaste hänsynsobjekt eller hyggeskant är ett alldeles för stort avstånd för att ha någon positiv påverkan på den biologiska mångfalden. Avståndet bör inte överskrida 10 m. På avverkningsytor större än 4 ha söder om Limes Norrlandicus eller på avverkningsytor större än 10 ha norr om Limes Norrlandicus, ska sträckan från varje punkt i avverkningsytan till närmaste hänsynsobjekt eller hyggeskant inte överskrida 10 m.
6.6.8 För att öka mängden för vilt betesbegärliga träd (asp, rönn, sålg, vide,	Lowvärd indikator. I kombination med minskad andel nyanlagda plantager finns goda förutsättningar för att utbudet av viltfoder kan öka i framtiden, liksom flertalet av andra skogliga ekologiska tjänster. För att ytterligare förbättra utbudet av viltfoder bör röjningsformer som toppröjning och brunnsröjning tillämpas vid ungsogsröjning. Brunnsröjning bör även tillämpas vid

²⁸ Vanha-Majamaa, I. & Jalonen, J. (2001), *Green tree retention in Fennoscandian forestry*. Scandinavian Journal of Forest Research 16: 79-90; <http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/028275801300004433?needAccess=true>

²⁹ Fedrowitz, K. et al (2014). *Can retention forestry help conserve biodiversity? A meta-analysis*. Journal of Applied Ecology 51: 1669–1679; <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/1365-2664.12289/epdf>

FÖRSLAG TILL NY FSC-STANDARD FÖR SKOGSBRUK I SVERIGE - KOMMENTARSMALL

Hänvisning	Kommentar
ädellövträd, en och vildapel) sparas dessa i stor utsträckning vid röjning.	underröjning innan avverkning av större träd. Eftersom betetrycket ofta är likartat oavsett stamtäthet bör i större utsträckning föryngringsmetoder som ger stor stamtäthet tillämpas, t.ex. naturlig föryngring.
6.6.10 Högstubbar, lågor och andra träd som varit döda längre tid än 1 år lämnas. Skogliga åtgärder utförs så att skador på död ved minimeras. Riktlinjer 6.6.10: Med lågor avses liggande död ved med en diameter som 1,3 m (brösthöjdsdiameter) från grövsta ände normalt överstiger 15 cm.	Riktlinjer 6.6.10 innebär att alla lågor med en tjocklek mindre än 15 cm kan tas ut från skogen. Här finns en risk för ökat uttag i och med en ökad efterfrågan på biobränslen som en del av Sveriges omställning till en s.k. bioekonomi vilket riskerar att medföra negativ påverkan på biologisk mångfald, klimat, markens näringsinnehåll och naturliga processer. ^{30,31,32}
Riktlinjer 6.7.1: Avseende kantzonens utformning och bredd följs skogssektorns "Målbilder för god miljöhänsyn" avseende kantzoner mot sjöar och vattendrag. Målbilderna finns på Skogsstyrelsens hemsida.	Svenska FSC hänvisar till Skogsstyrelsens rapport "Målbilder för god miljöhänsyn" (2014) där generella "rekommendationer" (målbilder) ges. Dessa målbilder lämnar utrymme för subjektiva bedömningar och misstolkningar. FSC måste därför vara tydlig i kriteriet gällande kantzonernas storlek för att undvika missförstånd. Enligt Naturvårdsverket och Fiskeriverket (2008) krävs i regel 15–40 m kantzon vid ordinära förhållanden för att minska de negativa effekterna av skogsbruk. ³³ FSC bör utgå från dessa specifika rekommendationer och skriftligen inkludera dessa i FSC-standarderna enligt följande: Vid mindre vattendrag (<3 m breda) bör kantzonen vara minst 15 m på vardera stranden. Vid bredare vattendrag och utmed sjöar bör kantzonen vara minst 30 m. Inga maskiner får köra närmare än 30 m från vattendraget.
6.7.8 Nya diken för	Sett till såväl bevarandet av biologisk mångfald som målsättningen att minska nettoutsläppen av klimatpåverkande gaser är detta

³⁰ <https://empowerplants.files.wordpress.com/2018/01/scientist-letter-on-eu-forest-biomass-796-signatories-as-of-january-16-2018.pdf>

³¹ https://bioenv.gu.se/digitalAssets/1569/1569569_mer-om-naturv-rden-i-energivedsh--gar.pdf

³² <https://www.naturvardsverket.se/Documents/publikationer/620-5413-9.pdf>

³³ Naturvårdsverket & Fiskeriverket. (2008). *Ekologisk restaurering av vattendrag*. Naturvårdsverket: Stockholm, Fiskeriverket: Göteborg;
<https://www.havochvatten.se/download/18.64f5b3211343cfd4db2800022567/1348912824990/ekologisk-restaurering-av-vattendrag.pdf>

FÖRSLAG TILL NY FSC-STANDARD FÖR SKOGSBRUK I SVERIGE - KOMMENTARSMALL

Hänvisning	Kommentar
markavvattning anläggs inte på tidigare odikad mark.	en lovvärd indikator.
6.7.9 Befintliga diken underhålls endast då det finns behov av detta för att säkerställa att produktionsförhållandena inte avsevärt försämras.	Befintliga diken underhålls inte. En igenslamning/igenväxning av diken kan sannolikt delvis bromsa in de stora mängder koldioxid-ekvivalenter som nu avges från dikade områden till atmosfären. Visserligen minskar dikning avgivning av metan, men ökningen av avgivningen av koldioxid och kväveoxider ger sammantaget de tre växthusgaserna stora nettoutsläpp räknat i koldioxidekvivalenter. Från den ca 1,2 miljoner ha svenska skogsmark som står på dikade områden släpps årligen ca 11 miljoner ton koldioxidekvivalenter ut per år. Detta kan t.ex. jämföras med utsläppen från den svenska trafikapparaten som ligger på ca 18 miljoner ton koldioxidekvivalenter per år. Även om träden kan växa snabbare efter dikning, därmed assimilera mer koldioxid, är utsläppen av växthusgaser från den dikade marken relativt större. ³⁴
6.8.6 Markinnehavet planeras och brukas så att en areal motsvarande minst 5 % av arealen frisk och fuktig skogsmark utgörs av lövrika bestånd som domineras av lövträd under merparten av omloppstiden.	Om syftet är att bevara biologisk mångfald är 5 % lövdominerade bestånd på fuktig, frisk mark alldeles för litet. Liksom för den äldre skogen, krävs på landskapsnivå betydligt större andel bevarad/restaurerad lövdominerad skog om de arter som är knutna till lövskog ska ha en chans att överleva på sikt. I vissa delar av Sverige, t.ex. längs storälvarnas dalgångar i Norrland, domineras landskapet av torra skarpa marktyper. I sådana områden finns få förutsättningar för lövträd, ens i de tidiga successionsstadierna. Men för merparten av landet, där marken är frisk eller fuktig, finns förutsättningar för en första lövskogsdominerad succession. Denna har under senare hälften av 1900-talet och början av 2000-talet systematiskt avlägsnats, genom besprutningar av fenoxisyrapreparat och senare genom mekanisk röjning och gallring, i syfte att gynna barrträden i konkurrensen. En studie av 61 skogsområden i Mellansverige visade att det på landskapsnivå krävs ett inslag på 20-30 procent lövträdsdominans för att undvika bortfall av en stor andel av fågelfaunan. ³⁵ Ett generellt sett minskat inslag av barrträdsmonokulturer och i stället ökat inslag av blandskog skulle bidra till bättre riskspridning och ökat framtida utbud av en mängd skogliga ekologiska tjänster. ^{36,37,38}

34 Hongxing, H., Jansson, P-E., Svensson, M., Björklund, J., Tarvainen, L., Klemedtsson, L. & Kasimir, Å. (2016). *Forests on drained agricultural peatland are potentially large sources of greenhouse gases – insights from a full rotation period simulation*. Biogeosciences, 13: 2305-2318; <http://science.gu.se/aktuellt/nyheter/Nyheter+Detalj/stora-utslapp-av-vaxthusgaser-fran-skog-pa-dranerad-torvmark-cid1378828> (2016-11-19).

35 Forslund, M. (2003). *Fågelfaunan i olika skogsmiljöer – en studie på beståndsnivå*. Skogsstyrelsen. Rapport 2, 2003. http://www.skogsfaglar.info/skogsfaglarnas_miljoval.pdf

36 Gamfeldt, L. et al. (2013). Higher levels of multiple ecosystem services are found in forests with more tree species. Nature Commun. 4:1340. doi: 10.1038/ncomms2328; <http://www.nature.com/articles/ncomms2328>

37 Holm, S. O. (2015). A Management Strategy for Multiple Ecosystem Services in Boreal Forests. Journal of Sustainable Forestry 34, 358-379; <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/10549811.2015.1009633?journalCode=wjsf20>

38 Felton, A., Nilsson, U., Sonesson, J., Felton, A.M., Roberge, J-M., Ranius, T., Ahlström, M., Bergh, J., Björkman, C., Boberg, J., Drössler, L., Fahlvik, N., Gong, P., Holmström, E., Keskkitalo, E.C.H. (2016). *Replacing monocultures with mixed-species stands: Ecosystem service implications of two production forest alternatives in Sweden*. Ambio 45 (2): 124-139.

FÖRSLAG TILL NY FSC-STANDARD FÖR SKOGSBRUK I SVERIGE - KOMMENTARSMALL

Hänvisning	Kommentar
<p>6.9 Certifikatsinnehavaren ska inte omvandla naturlig skog till plantageskogar, inte heller ska naturliga skogar eller plantageskogar som uppkommit genom omvandling av tidigare naturlig skog omvandlas till någon annan icke skoglig markanvändning, såvida inte omvandlingen uppfyller följande krav:...</p> <p>6.10 Skogsbruksenheter som innehåller plantageskogar anlagda i områden som omvandlats från naturlig skog till plantageskogar efter november 1994 ska inte erhålla certifikat såvida inte följande villkor uppfylls:...</p>	<p>Dispenskrav bör ej ges till att omvandla naturskogar till plantager med hänsyn till biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Däremot kan kraven gälla för befintliga plantageskogar.</p> <p>Definitionen av plantage är: "Ett skogsområde som skapats genom plantering eller sådd med antingen främmande eller inhemska arter, ofta med en eller ett fåtal arter, jämnt avstånd och enhetlig ålder, och där de flesta av de huvudsakliga egenskaper och delar som kännetecknar naturlig skog saknas."</p> <p>Enligt denna beskrivning borde planterade likåldriga monokulturer av gran och tall vara plantage. Naturliga skogar är olikåldriga och flerskiktade och föryngras naturligt. De innehåller också en blandning av träarter (undantag finns, t ex tallhedar). Enligt dessa FSC-kriterier borde de flesta aktörer i Sverige inte kunna vara FSC-certifierade.</p> <p>En stor del av den svenska skogen har redan överförts till plantager av antingen tall, contortatall eller gran. Ser vi till området beläget norr om Dalälven hade år 2010 uppskattningsvis ca 30 % av skogsmarken överförts till tallplantager (<i>Pinus sylvestris</i>, eller <i>P. contorta</i>) i olika åldersklasser.³⁹ Dessa marker bör restaureras till naturlig skog. Ska detta fungera i praktiken krävs bland annat att en större andel av arealen huvudsakligen föryngras genom naturlig föryngring efter avverkning, det vill säga att artificiell föryngring, sådd, plantering, enbart tillåts som komplement till den naturliga föryngringen. I dagsläget är trenden den motsatta, andelen skog som återförs till naturlig skog minskar medan andelen som överförs till plantager ständigt ökar. Perioden 1992 till 2012 sjönk andelen naturligt föryngrade hyggen från ca 35% till ca 18%.⁴⁰ Andelen av den seminaturliga skogen i Sverige som överförts till plantager har således drastiskt ökat de senaste decennierna.</p> <p>Indikatorer med krav på att restaurera plantager till naturlig skog på majoriteten av skogsmarken bör införas.</p> <p>Förutom naturlig föryngring bör en stor del av skogen (som saknar höga naturvärden) brukas med kalhyggesfria metoder för att den brukade skogen ska bli mer lik naturlig skog.</p>
<p>9.4 Certifikatsinnehavaren följer upp och utvärderar förändringar i områden med höga</p>	<p>Enligt FSC:s "International Generic Indicators" (FSC-STD-60-004 V1-0 EN):</p> <p>"The Organization shall demonstrate that periodic monitoring is carried out to assess changes in the status of High Conservation Values, and shall adapt its management strategies to ensure their effective protection."</p>

39 Holm, S.-O. (2015). *A management strategy for multiple ecosystem services in boreal forests*. Journal of Sustainable Forestry 34: 358-379; <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/10549811.2015.1009633?journalCode=wjsf20>

40 Skogsstyrelsen 2014. *Skogsstatistisk årsbok 2014*. Skogsstyrelsen, Jönköping.

FÖRSLAG TILL NY FSC-STANDARD FÖR SKOGSBRUK I SVERIGE - KOMMENTARSMALL

Hänvisning	Kommentar
<p>bevarandevärden regelbundet. Strategier och brukandet anpassas så att bevarandevärdena skyddas på ett effektivt sätt.</p>	<p>Den svenska översättningen är inte korrekt. "Effektiv" på svenska motsvarar "efficient" på engelska, d.v.s. att något utförs på det smidigaste sättet, det som tar minst tid och kostar minst pengar/energi/material.</p> <p>Mer korrekt översättning:</p> <p>"Strategier och brukandet anpassas FÖR ATT SÄKERSTÄLLA ATT SKYDDET FÅR AVSEDD EFFEKT."</p>
<p>10.1 Efter avverkning eller i enlighet med skötselplanen ska certifikatsinnehavaren använda naturliga eller anpassade metoder för att föryngra skogen inom lämplig tid, antingen med utgångspunkt från förhållandena före avverkning, eller till mer naturliga förhållanden.</p>	<p>Detta är ej en helt korrekt översättning av FSC:s "International Generic Indicators" (FSC-STD-60-004 V1-0 EN):</p> <p>"After harvest or in accordance with the management plan, The Organization shall, by natural or artificial regeneration methods, regenerate vegetation cover in a timely fashion to pre-harvesting or more natural conditions."</p> <p>Den svenska lydelsen ställer inga krav att certifikatsinnehavaren ska nå eller ens sikta på samma nivå. Korrekt översättning ska vara:</p> <p>"Efter avverkning eller i enlighet med skötselplanen ska certifikatsinnehavaren använda naturliga eller anpassade metoder för att föryngra skogen inom lämplig tid, antingen TILL med utgångspunkt från förhållandena före avverkning, eller till mer naturliga förhållanden."</p> <p>"Till"/"to" är rakare och mindre diffust än "med utgångspunkt från". De indikatorer som följer ställer inte några som helst krav på naturligheten, bara att lagen följs, och bortser från läget före avverkning.</p>
<p>10.1.1 Föryngring sker i tid och i tillräcklig omfattning för att säkra skogsproduktionen, enligt Skogsvårdslagen.</p> <p>10.1.1 Harvested sites are regenerated in a timely manner and to a sufficient extent to ensure forest</p>	<p>Enligt FSC:s "International Generic Indicators" (FSC-STD-60-004 V1-0 EN) lyder den engelska original-texten för indikator 10.1.1 enligt följande:</p> <p>"10.1.1 Harvested sites are regenerated in a <i>timely manner</i>* that:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Protects affected <i>environmental values</i>*; and 2) Is suitable to recover overall <i>pre-harvest</i>* or <i>natural forest</i>* composition and structure." <p>I ordlistan (sid. 72) står följande:</p> <p>"Environmental values: The following set of elements of the biophysical and human environment: o ecosystem functions (including carbon sequestration and storage);</p>

FÖRSLAG TILL NY FSC-STANDARD FÖR SKOGSBRUK I SVERIGE - KOMMENTARSMALL

Hänvisning	Kommentar
<p>production, as per the Forestry Act.</p>	<ul style="list-style-type: none"> o biological diversity; o water resources; o soils; o atmosphere; o landscape values (including cultural and spiritual values).” <p>(Fri) översättning på svenska: 10.1.1 Avverkade lokaler föryngras tidsenligt som på angivet sätt: 1) Skyddar påverkade miljövärden (ekosystemfunktioner, biologisk mångfald, vattenresurser, jordmån, atmosfär och landskapsvärden) 2) Är lämpliga att återställa till de generella förhållandena som rådde innan avverkning eller till naturlig skogskomposition och struktur.</p> <p>Den svenska versionen av FSC:s internationella generiska indikator är inriktad på produktion medan den internationella är inriktad på miljö. Ändra till indikator 10.1.1 baserad på FSC:s ”International Generic Indicators” (FSC-STD-60-004 V1-0 EN)⁴¹ ovan.</p>
<p>10.1.2 Föryngring sker ståndortsanpassat avseende metoder samt val av frö och plantmaterial. Riktlinjer 10.1.2: Möjligheter till självföryngring beaktas i val av föryngringsmetoder.</p> <p>10.1.2 Regeneration is implemented in a manner that is adapted to the site with respect to</p>	<p>Enligt FSC:s ”International Generic Indicators” (FSC-STD-60-004 V1-0 EN) lyder indikator 10.1.2 enligt följande:</p> <p>“10.1.2 <i>Regeneration activities</i> are implemented in a manner that:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) For harvest of existing <i>plantations</i>, regenerate to the vegetation cover that existed prior to the harvest or to more <i>natural conditions</i> using ecologically well-adapted species; 2) For harvest of <i>natural forests</i>, regenerate to <i>pre-harvest</i> or to more <i>natural conditions</i>; or 3) For harvest of degraded <i>natural forests</i>, regenerate to more <i>natural conditions</i>” <p>(Fri) svensk översättning: “10.1.2 Föryngringsaktiviteter implementeras på ett sätt som: 1) För avverkning av befintliga plantager föryngras den vegetation som fanns innan avverkningen eller till mer naturliga</p>

⁴¹ <https://ic.fsc.org/file-download.international-generic-indicators.a-446.pdf>

FÖRSLAG TILL NY FSC-STANDARD FÖR SKOGSBRUK I SVERIGE - KOMMENTARSMALL

Hänvisning	Kommentar
<p>regeneration methods, as well as choice of seed and plant material.</p> <p>INSTRUCTIONS 10.1.2: Possibilities for natural regeneration are considered in the selection of regeneration methods.</p>	<p>förhållanden genom användning av ekologiskt välanpassade trädslag.</p> <p>2) För avverkning av naturskogar, föryngra till förhållanden innan avverkning eller till mer naturliga förhållanden; eller</p> <p>3) För avverkning av negativt påverkade naturliga skogar, föryngra till mer naturliga förhållanden.</p> <p>Den befintliga texten i svenska FSC-standarderna bör tydligare poängtera att naturlig föryngring ska användas. Självföryngring ANVÄNDS i val av föryngringsmetod.</p>
<p>6.10.1 Användning av främmande trädslag begränsas så att den totala arealen nyanlagda bestånd med främmande trädslag från 1994 högst uppgår till 5 % av markarealen i det certifierade markinnehavet.</p> <p>10.3 Certifikatsinnehavaren ska endast använda främmande arter om kunskap och/eller erfarenhet visar att effekten av invasivitet kan kontrolleras och att effektiva begränsningsåtgärder finns på plats.</p>	<p>Främmande trädslag är inte ekologiskt eller lokalt anpassade till de ståndorter där det används. De kan ge negativa effekter på markens naturliga processer och påverka förekomsten av andra arter. En del främmande trädslag kan sprida sig naturligt och bli invasiva. Inhemskas arter är anpassade till de lokala förhållandena, vilket bör nyttjas av skogsbruket.</p> <p>Användning OCH NYANLÄGGNING AV BESTÅND av främmande trädslag FÖRBJUDS.</p>
<p>10.3.1 Ett främmande</p>	<p>Främmande trädslag får INTE användas.</p>

FÖRSLAG TILL NY FSC-STANDARD FÖR SKOGSBRUK I SVERIGE - KOMMENTARSMALL

Hänvisning	Kommentar
<p>trädslag får användas endast sedan det efter systematisk prövning visats att:</p> <p>a) trädslaget ger betydande produktions- eller andra fördelar i förhållande till inhemska trädslag,</p> <p>b) trädslaget är ekologiskt väl anpassat till de ståndorter där det används,</p> <p>c) trädslaget inte ger betydande negativa effekter på markens naturliga processer och långsiktiga produktionsförmåga,</p> <p>d) trädslaget inte har betydande negativa effekter på andra ekosystem eller biologisk mångfald,</p> <p>e) självspredning till omgivningen kan begränsas och tas bort.</p>	<p>Stryk denna indikator.</p>
<p>10.3.4 Ingen nyetablering av contortatallbestånd sker</p>	<p>Ingen nyetablering av contortatallbestånd sker ÖVERHUVUDTAGET. Det är kontraproduktivt att avveckla etablerade bestånd av contortatall samtidigt som nyetableringar sker på över 1 km avstånd från naturreservat och nationalparker. Contortatall klassas</p>

FÖRSLAG TILL NY FSC-STANDARD FÖR SKOGSBRUK I SVERIGE - KOMMENTARSMALL

Hänvisning	Kommentar
inom 1 km från naturreservat eller nationalparker. Redan etablerade bestånd avvecklas. Detta gäller även för andra främmande trädslag om den systematiska analysen från 10.3.1 visar att det finns en betydande risk för självspridning.	som invasiv av Naturvårdsverket och bedöms därtill vara en av de mest invasiva trädarterna i världen. ⁴²
10.3.6 Främmande trädslag lämnas inte som naturhänsyn och avlägsnas aktivt i hänsynsytor och kantzoner vid kötselåtgärder.	Bra och tydlig indikator.
10.3.7 Större markägare: Nyanläggning och skötsel av bestånd med främmande trädslag ska planeras i ett landskapsperspektiv för att undvika negativa ekologiska effekter.	Ingen nyetablering av främmande trädslag ska ske. Nyanläggning och Skötsel av bestånd med främmande trädslag ska planeras i ett landskapsperspektiv för att undvika negativa ekologiska effekter.
10.3.8 Större markägare: Nyetablering med främmande trädslag sker	INGEN nyetablering med främmande trädslag sker OAVSETT landskap med eller UTAN främmande trädslag.

⁴² <https://se.fsc.org/preview.contortatall-i-sverige-en-kunskapssammanstallning-och-riskbedmning.a-812.pdf>

FÖRSLAG TILL NY FSC-STANDARD FÖR SKOGSBRUK I SVERIGE - KOMMENTARSMALL

Hänvisning	Kommentar
<p>inte i majoriteten av landskap med ingen eller låg andel främmande trädslag (<2 % trädslagsandel på landskapsnivå beräknad på areal).</p>	
<p>10.4 Certifikatsinnehavaren ska inte använda genmodifierade organismer inom skogsbruksenheten.</p>	<p>Mycket bra indikator.</p>
<p>10.5 Certifikatsinnehavaren ska använda skogsskötselmetoder som är ekologiskt anpassade till vegetation, arter, ståndort och skogsbrukets mål.</p>	<p>Enligt FSC:s "International Generic Indicators" (FSC-STD-60-004 V1-0 EN):</p> <p>"The Organization shall use silvicultural practices that are ecologically appropriate for the vegetation, species, sites and management objectives."</p> <p>Mer korrekt översättning:</p> <p>"Certifikatsinnehavaren ska använda skogsskötselmetoder som är ekologiskt LÄMPLIGA FÖR vegetation, arter, ståndort och skogsbrukets mål."</p>
<p>10.5.4 Vid röjning och gallring värnas de busk- och trädarter som finns innan åtgärd.</p>	<p>Detta är ett från bevarandebiologisk synvinkel bra förslag. Det bidrar på kort sikt till bevarande, t.ex. av vissa fågelarter.⁴³ På längre sikt ökar detta förutsättningarna för blandskog, eftersom de bevarade träden mer sannolikt är av olika arter än de som sedan uppkommer genom föryngring från fröträd eller kompletterande artificiell skogsföryngring. I förlängningen kommer detta att öka utbudet av en mängd olika skogliga ekologiska tjänster. För att bevara större del av buskskiktet vid underröjning inför gallring eller slutavverkning bör enbart röjningen ske kring de trädstammar som ska avverkas om det krävs utifrån underlättande av avverkningen av dessa träd.</p>
<p>Riktlinjer 10.7.2: När det</p>	<p>Dispens bör ej ges till bekämpningsmedel överhuvudtaget med tanke på dess negativa påverkan på hälsa och miljö.</p>

43 Eggers, S., & Low, M. (2014). *Differential demographic responses of sympatric Parids to vegetation management in boreal forest*. Forest Ecology and Management, 319, 169–175.

FÖRSLAG TILL NY FSC-STANDARD FÖR SKOGSBRUK I SVERIGE - KOMMENTARSMALL

Hänvisning	Kommentar
<p>gäller kemiska bekämpningsmedel med farobeteckning: mycket giftig, giftig, frätande, hälsoskadlig samt miljöfarlig, enligt Kemikalieinspektionens klassificering som inte klassas som "Highly hazardous pesticides", kan Svenska FSC ge dispens om det finns särskilda skäl. Reglerna för eventuell dispens för 10.7.2 beslutas av Svenska FSC.</p>	
<p>10.11 Certifikatsinnehavaren ska sköta den verksamhet som är förknippad med avverkning och utforsling av virke och andra skogsprodukter än trävaror på ett sådant sätt att miljövärdena bevaras, att mängden efter avverkning kvarvarande skogsprodukter med ett kommersiellt värde reduceras och att skador</p>	<p>Enligt FSC:s "International Generic Indicators" (FSC-STD-60-004 V1-0 EN):</p> <p>" The Organization shall manage activities associated with harvesting and extraction of timber and non-timber forest products so that environmental values are conserved, merchantable waste is reduced, and damage to other products and services is avoided."</p> <p>Den svenska översättningen är felaktig. "Merchantable waste" bör översättas som exempelvis "försäljningsbart avfall". Mer korrekt översättning:</p> <p>"Certifikatsinnehavaren ska sköta den verksamhet som är förknippad med avverkning och utforsling av virke och andra skogsprodukter än trävaror på ett sådant sätt att miljövärdena bevaras, att FÖRSÄLJNINGSBART AVFALL mängden efter avverkning kvarvarande skogsprodukter med ett kommersiellt värde reduceras och att skador på andra produkter och tjänster undviks."</p>

FÖRSLAG TILL NY FSC-STANDARD FÖR SKOGSBRUK I SVERIGE - KOMMENTARSMALL

Hänvisning	Kommentar
på andra produkter och tjänster undviks.	
<p>9.3.3 Skogsbruk ovan naturvårdsgränsen och i intakta skogslandskap (IFL) (9.1.1b) anpassas efter beståndets markanvändningshistorik och befintliga naturvärden.</p> <p>Riktlinjer 9.3.3: Skogsbruk begränsas i området ovan Naturvårdsgränsen och i intakta skogslandskap (IFL) utifrån en indelning av skogen i tre olika kategorier.</p> <p>Med hänsyn till begränsningarna av skogsbruket ovan Naturvårdsgränsen, behöver inte kravet på 5 % undantagen areal (6.5.1) eller kravet på 5 % lövskogsdominerad skog (6.8.6) uppfyllas inom detta område.</p> <p>Kategori 2. Andra från naturvårdssynpunkt värdefulla skogar. ...</p> <p>Dessa skogar kan brukas</p>	<p>Detta är en gravt felaktiv översättning av FSC:s ”International Generic Indicators” (FSC-STD-60-004 V1-0 EN): ”Activities that harm High Conservation Values cease immediately and actions are taken to restore and protect the High Conservation Values.”</p> <p>Stryk den nuvarande översättningen. Korrekt översättning bör lyda enligt följande:</p> <p>”Aktiviteter som skadar skogar med höga bevarandevärden ska omedelbart upphöra och åtgärder vidtas för att restaurera och skydda höga bevarandevärden.”</p> <p>Det finns ingen som helst anledning att lyfta fram skogliga åtgärder ovan naturvårdsgränsen och i intakta skogslandskap för att bevara och/eller stärka identifierade höga bevarandevärden. Detta sänder en gravt felaktig signal om att detta skulle kunna vara lämpligt, vilket absolut inte är fallet.</p> <p>Kategori 2-skogar bör inte brukas alls. Även dessa fjällnära skogar är värdefulla och känsliga för skogsbruk på grund av den karga miljön vilket medför låg tillväxt.</p>

FÖRSLAG TILL NY FSC-STANDARD FÖR SKOGSBRUK I SVERIGE - KOMMENTARSMALL

Hänvisning	Kommentar
med kontinuitetsskogsbruk eller luckhuggning och extra stor naturhänsyn.	
<p>Ordlista, sid. 66: Berörd intressent (Affected stakeholder): Person, grupp av personer eller enhet som påverkas eller som sannolikt kommer att påverkas av åtgärder på skogsbruksenheten. Här följer några exempel på berörda intressenter:...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbetstagare • Avtalsbärande facklig organisation • Koncessionssamebyar som bedriver koncessionsrenskötsel • Lokala företag • Lokala organisationer • Markägare och andra innehavare av besittningsrätt och nyttjanderätt • Närboende • Samebyar • Skolor (Svenska FSC och P & C) 	Lägg till "miljöorganisationer" i listan alternativt skriv enbart "organisationer" och stryk ordet "lokala" framför.

FÖRSLAG TILL NY FSC-STANDARD FÖR SKOGSBRUK I SVERIGE - KOMMENTARSMALL

Hänvisning	Kommentar
<p>Ordlista sid. 72: Naturlig skog (Natural forest): ... Följande kategorier ingår i begreppet "naturlig skog":</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skog som påverkas av avverkning eller annan störning där träd föryngras eller har föryngrats genom en kombination av naturlig och artificiell föryngring, med arter som är typiska för naturliga skogar på platsen och där många av de egenskaper som kännetecknar en naturlig skog ovan och under jord fortfarande finns. ... • Naturlig skog som bibehålls med traditionella skogsbruksmetoder, däribland olika former av naturlig föryngring. 	<p>Förtydliga att en naturlig skog inte ska ha påverkats av storskaliga avverkningar/kalhuggningar och därefter föryngrats genom artificiell föryngring. En naturlig skog ska inte kunna förväxlas med en plantage. En naturlig skog kan ha påverkats av äldre och/eller tidigare plockhuggningar och ska i första hand ha föryngrats naturligt.</p> <p>Byt ut första kategorin mot något snarlikt (delvis baserat på föregående FSC-standard från 2010): "• Skog med många egenskaper och nyckelelement (såsom komplexitet, struktur, ekologiska processer och diversitet) som föryngrats naturligt och karaktäriserar naturliga inhemska ekosystem."</p> <p>Genom att skriva att naturlig skog kan bibehållas genom traditionella skogsbruksmetoder finns det en viss risk att även (nyutförda) avverkningar kan inkluderas i begreppet. Skriv hellre:</p> <p>Naturlig skog som bibehålls med traditionella skogsbruksmetoder, däribland olika former av naturlig föryngring.</p> <p>Definition för "naturskog" saknas i standarden.</p>
<p>10.5.2 10.6 10.7 10.10.1</p>	<p>FSC-standardens tillåter underligt nog fortfarande användningen av gödsel, bekämpningsmedel, främmande trädslag, markberedning i form av harvning, och kalavverkning som dominerande metod, vilket inte går ihop med ett miljömässigt hållbart skogsbruk.</p>

FÖRSLAG TILL NY FSC-STANDARD FÖR SKOGSBRUK I SVERIGE - KOMMENTARSMALL

Hänvisning	Kommentar